

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การใช้แบบสอบภาษานั้นในการศึกษาใช้กันมากและบ่อยครั้งที่ใช้แบบสอบฉบับเดียวกัน ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต่างกันไป หลักการใช้แบบสอบภาษาคือก่อนที่จะวางแผนใช้แบบสอบภาษาต้องมีความมุ่งหมายที่แน่นอนก่อน ความมุ่งหมายใหญ่ ๆ ของแบบสอบภาษาที่ไว้วัดความสามารถทางภาษาของนักเรียน สรุปได้ 6 ประการ¹ คือ

1. มุ่งตัดสินความพร้อมสำหรับโปรแกรมการสอน แบบสอบคัดเลือก (Screen Test) บางอย่างใช้แบ่งคนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่สถาบันการศึกษาไว้กับพวกที่สถาบันการศึกษาไม่รับไว้ แบบสอบเช่นนี้จะกำหนดคะแนนเป็นจุดตัดไว้สำหรับผู้ที่สอบได้หรือสอบตก จากแบบสอบชุดนั้น แต่จะไม่คำนึงถึง เปอร์เซนต์ของผู้ที่สอบได้หรือตก
2. มุ่งจัดประเภทบุคคล เข้าชั้นเรียนภาษาที่เหมาะสม แบบสอบคัดเลือกบางอย่างพยายามชี้ให้เห็นความแตกต่างของ ระดับความสามารถทางภาษา เช่น กำหนดกิจกรรมพิเศษขึ้นให้ผู้ทดสอบแข่งขันกัน แบบสอบเช่นนี้จะไม่มีการตัดสินว่าได้หรือตก
3. เพื่อวินิจฉัยความเก่งและอ่อนเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล แบบสอบเช่นนี้จะประกอบด้วยแบบสอบย่อย ๆ หลาย ๆ ชุดที่มีความเที่ยงในการวัดทักษะด้านภาษาที่แตกต่างกับที่วัดทักษะด้านใดด้านหนึ่งอย่างกว้าง ๆ
4. เพื่อวัดความถนัดในการเรียน แบบสอบชนิดนี้ทำขึ้นเพื่อทำนายการปฏิบัติงานในอนาคต และเพื่อประเมินความสามารถทางภาษา

¹David P. Harris, Testing English as a Second Language (New York : McGraw-Hill Book Company, 1966), pp. 2 - 4.

5. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของการสอน แบบสอบผลสัมฤทธิ์ใช้วัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนไปแล้วในหลักสูตรหนึ่ง

6. เพื่อประเมินผลการสอน แบบสอบผลสัมฤทธิ์ใช้ประเมินไม่เพียงแต่ระดับความสำเร็จเป็นรายบุคคลเท่านั้นแต่ใช้ประเมินโปรแกรมการสอนด้วย

แบบสอบที่จะช่วยให้การสอบที่ใช้แบบสอบภาษาได้ผลก็สมความมุ่งหมายได้แก่แบบสอบความสามารถ (Proficiency Test) แบบสอบผลสัมฤทธิ์และแบบสอบความถนัด แบบสอบความสามารถเป็นแบบสอบวิสัยสามารถของแต่ละบุคคลโดยอาศัยประสบการณ์การรับรู้ที่ได้สะสมมา และใช้เป็นพื้นฐานในการทำนายความสำเร็จในอนาคต แบบสอบผลสัมฤทธิ์ใช้วัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้อีกว่านักเรียนได้เรียนรู้แค่ไหน แบบสอบความถนัดใช้แสดงทักษะและการเรียนรู้เฉพาะบุคคล¹

แบบสอบเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งในบรรดาเครื่องมือหลายชนิดที่ใช้ในการวัดผลการศึกษา ถ้าเราสนใจที่จะควานิสิตคนหนึ่งจะเรียนสำเร็จในมหาวิทยาลัยหรือไม่ แบบสอบของเราควรจะมีขอบเขตพอที่จะพิจารณาความรู้และทักษะอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ในอนาคตของนิสิตได้²

เครื่องมือที่จะช่วยชี้บอกถึงความสามารถทางภาษานั้น นักจิตวิทยาและนักวัดผลได้ให้ความสนใจ พยายามสร้างและพัฒนาปรับปรุงวิธีวัดความสามารถ (Proficiency) และผลสัมฤทธิ์ทางภาษาโดยสร้างแบบสอบภาษา (Language Test) ขึ้น คณะจากแบบสอบภาษาจะเป็นตัวบ่งชี้ให้ผู้สอนได้ทราบพื้นฐาน ระดับความสามารถแต่ละด้านของผู้เรียน ผู้เรียนก็ใ้รู้ความสามารถของตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และสามารถชี้แนะเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาด้วย

¹David P. Harris, loc.cit.

²ธีระชัย ปุณณโชติ, "Construction of Achievement Test in Natural Sciences," วิจัยสาร (ฉบับที่ 4 เมษายน 2516), หน้า 2.

การวิเคราะห์แบบสอเป็นงานวิจัยที่มีคุณค่าต่อการศึกษามาก เพราะผลจากการวิเคราะห์จะทำให้เห็นคุณภาพของแบบสอ ช่วยให้ครูสร้างแบบสอและปรับปรุงแบบสอได้ดียิ่งขึ้น แม้ว่ากรวิเคราะห์แบบสอเป็นงานที่เพิ่มภาระให้แก่ครูบ้าง แต่ผลที่ได้มีว่ามีคุณค่า เพราะแบบสอนั้นใช้ เป็นเครื่องมือในการวินิจฉัยนักเรียน เป็นรายบุคคลได้อย่างเที่ยงตรงแน่นอนและยุติธรรมมากขึ้น ประโยชน์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือแบบสอสามารถทำให้ดีขึ้นได้ถ้าได้มีการวิเคราะห์ข้อบกพร่อง การวิเคราะห์ข้อบกพร่องจะวิเคราะห์ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของข้อบกพร่อง การวิเคราะห์ด้านคุณภาพรวมถึงความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินผลวิธีการเขียนข้อบกพร่อง ความตรงและความเที่ยงของแบบสอจะสูงถ้าข้อบกพร่องมีคุณภาพที่แบบสอทำให้ดีขึ้นได้จากการเลือก การปรับปรุงข้อบกพร่องแล้ว การวิเคราะห์ด้านปริมาณรวมถึงการหาระดับความยากและอำนาจจำแนก ผลของการวิเคราะห์ข้อบกพร่องอาจจะทำให้แบบสอสั้นลงโดยการกำจัดข้อบกพร่องที่ไม่เป็นที่น่าสนใจทิ้งไป แต่แบบสอที่สั้นนั้นจะมีความตรงและความเที่ยงมากกว่าแบบสอยาวซึ่งเป็นฉับเฉา ดังนั้นผู้วิจัยหวังว่าข้อค้นพบจากการวิจัยนี้จะได้ใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญอันจะนำไปสู่การสร้างและพัฒนาแบบสอซึ่งจะใช้เป็นแบบสอมาตรฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ก็คือเพื่อนำเอาคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาจากแบบสอบวิชาภาษาอังกฤษฉบับ 16 มาวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของข้อบกพร่องแต่ละข้อ ตรวจสอบความเที่ยง ความตรงของแบบสอ และหาปกติวิสัยของคะแนนสอบของนิสิตทั้ง กล่าว เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแบบสอให้เป็นแบบสอมาตรฐาน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับนิสิตที่สอบแบบสอบที่ในปี พ.ศ. 2516 โดยไม่คำนึงถึงเพศ อายุ เชื้อชาติ และความสามารถพื้นฐาน เศรษฐกิจ และสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นวิเคราะห์ในเรื่องต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อกระทง ทำการวิเคราะห์แบบสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) ทาระดับความยาก (Level of Difficulty) ของแต่ละข้อกระทง แต่ละตอนและทั้งฉบับ ทาอำนาจจำแนก (Discrimination Power)
2. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบตอนที่ 1 และแบบสอบตอนที่ 2 ด้วยสูตรของ เพียร์สัน
3. การหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบ คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงที่เป็นความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของแบบสอบแต่ละตอนและทั้งฉบับด้วยสูตรคูเคอร์ ริชาร์ดสัน สูตรที่ 21
4. การหาความตรงของแบบสอบ ตรวจสอบความตรงด้วยวิธีดังนี้
  - 4.1 ความตรงตามทฤษฎี (Construct Validity) ของแบบสอบ ทาความแตกต่าง ระหว่างคะแนนภาษาอังกฤษของกลุ่มที่เลือก เรียนการสนทนาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก และกลุ่มที่เลือกวิชาอื่น ๆ เป็นวิชาเอก
  - 4.2 ความตรงตามทำนาย (Predictive Validity) หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมภาคต้นเป็นคะแนนเกณฑ์ (Criterion) โดยใช้อายุของ เพียร์สัน
5. ปกติวิสัย (Norms) ทาปกติวิสัยของคะแนนสอบ เพื่อช่วยแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากการสอบ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยยอมรับข้อตกลงต่อไปนี้

1. คะแนนที่นิสิตคนใดทำได้จากแบบสอบถามแสดงถึง ระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนิสิตคนนั้น
2. ในการสอบคัดเลือก นิสิตทุกคนตั้งใจและพยายามตอบแบบสอบถามอย่างเต็มความสามารถของตน เพื่อจะได้คะแนนที่ดีที่สุด

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ในการสอบ นิสิตต้องแข่งขันกัน นิสิตอาจมีความวิตกกังวลใจ ตื่นเต้น อันเป็นเหตุให้ตอบแบบสอบถามไม่ตรงกับความสามารถที่แท้จริง ทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามภาษาอังกฤษฉบับ 16 หมายถึง แบบสอบถามวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้วัดความสามารถทางภาษาอังกฤษเชิงโครงสร้างและการอ่านเขาเรื่อง แบบสอบถามข้อกระทง รวมทั้งสิ้น 100 ข้อ

ระดับความยาก

หมายถึง จำนวนเปอร์เซ็นต์หรือสัดส่วนของผู้ตอบที่ตอบคำถามข้อนั้นถูก ระดับความยากมีค่าสูงถ้าข้อสอบง่าย และระดับความยากจะมีค่าต่ำถ้าข้อสอบนั้นยาก ค่าระดับความยากที่จัดอยู่ในเกณฑ์คืออยู่ระหว่าง .20 ถึง .80

อำนาจจำแนก

หมายถึง ความสามารถของข้อกระทงที่แบ่งผู้สอบออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มเก่ง กับกลุ่มอ่อน อำนาจจำแนก

ที่จั่วว่าอยู่ในเกณฑ์ และใช้ได้ มีค่าตั้งแต่ $+ .20$ ขึ้นไป

ตัวเลือก

หมายถึง คำตอบที่กำหนดขึ้นหลายคำตอบ มีทั้งคำตอบที่ถูกต้องและผิด เพื่อให้ผู้ ส้อม เลือกข้อที่ถูกต้อง หรือถูกต้องเพียงข้อเดียว จากตัวเลือกอื่น ๆ ที่เป็นกลางอยู่ในข้อนั้น

ตัวลวง

หมายถึง คำตอบที่ไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้องหรือถูกต้อง แต่เขียนคำตอบนี้ ขึ้นเพื่อลวงผู้ตอบให้เกิดความไม่แน่ใจและทัศนคติเลือกตอบคำตอบที่ผิดนั้น